

Dotazník

Súhrn hlavných aktivít špecializovanej/servisnej organizácie Slovenskej akadémie vied

Hodnotené obdobie: 1. január 2008 – 31. december 2016

I. Základné informácie o hodnotenej organizácii:

1. Názov a adresa organizácie VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied
Dúbravská cesta 9, 845 02 Bratislava

URL webovej stránky organizácie www.veda-sav.sk

2. Vedenie organizácie

Útvar riaditeľa	Meno	Vek	Počet rokov vo funkcii
Riaditeľ	JUDr. Milan Brňák	65	17
Zástupca riaditeľa	Ema Žovinková	62	17

4. Základné informácie o rozpočte organizácie

i. Suma celkových a mzdových prostriedkov organizácie¹ v rokoch 2008 až 2016 a priemer za hodnotené obdobie

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Priemer
Výdavky spolu (v tis. €)	1502	1162	1604	1222	1047	1111	1005	969	1135	1195
z toho zo ŠR (v tis. €)	520	351	521	399	346	427	250	225	261	367
Mzdy (610, v tis. €)	284	220	239	221	275	244	260	263	298	256
z toho zo ŠR (v tis. €)	77	88	93	87	87	89	90	93	97	89

II. Základné informácie o činnosti organizácie v hodnotenom období (max. 10 strán)

1. Poslanie a úlohy organizácie sformulované v jej zriaďovacej listine

Historický vývoj organizácie:

Vydavateľstvo vzniklo v roku 1943 ako vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied a umení. V roku 1953 bolo Vydavateľstvo začlenené do Slovenskej akadémie vied. Uznesením Predsedníctva Slovenskej akadémie vied č. 304 z 2. apríla 1973 s účinnosťou od 2. júla 1973 sa zmenil názov vydavateľstva na V E D A, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied.

Uznesením Predsedníctva Slovenskej akadémie vied č. 349 z 27. júna 1991 bol zmenený predmet činnosti vydavateľstva, Uznesením Predsedníctva Slovenskej akadémie vied č. 617 zo 14.08.2000 s účinnosťou od 01.09.2000 sa zlúčila V E D A, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied s Polygrafiou vedeckej literatúry a časopisov Slovenskej akadémie vied.

Základný účel a predmet činnosti:

Edičná a vydavateľská činnosť v oblasti neperiodickej a periodickej vedeckej odbornej a populárno – náučnej literatúry, technických príručiek, učebníc, merkantilu a iných tlačív a distribúcia pre organizácie v pôsobnosti Slovenskej akadémie vied.

¹ Podľa výročných správ organizácie

Propagačná činnosť súvisiaca s produkciou VEDY, vydavateľstva Slovenskej akadémie vied.

VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied v súlade s §28 ods. 2 zákona NR SR č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov môže ako príspevková organizácia nad rámec hlavnej činnosti, pre ktorú bola zriadená, vykonávať podnikateľskú činnosť, ktorej predmetom je:

- nákup periodických a neperiodických publikácií za účelom ďalšieho predaja vo vlastných predajniach, ako aj predaj vlastnej produkcie,
- polygrafická výroba,
- sprostredkovanie služieb a obchodu v oblastiach súvisiacich s vykonávaným predmetom činnosti pre organizácie Slovenskej akadémie vied a mimoakademické subjekty.

2. Súhrn odborných, servisných, prípadne aj vedeckých činností, za sledované obdobie (napr. medzinárodná spolupráca, ocenenia, vyznamenania, atď.)

A.

VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, v zmysle svojej hlavnej činnosti zabezpečovala vydávanie periodickej a neperiodickej vedeckej, odbornej, populárno-vedeckej a slovníkovej literatúry s dôrazom na produkciu vedeckých výstupov Slovenskej akadémie vied, a to tak prostredníctvom realizácie ročných plánov Edičnej rady SAV (s finančnou podporou P SAV), ako aj edičnej spolupráce s jednotlivými pracoviskami SAV. VEDA poskytovala svoje vydavateľské kapacity v rámci podnikateľských aktivít aj mimoakademických vedeckým a odborným subjektom (univerzity, vedecké inštitúcie, štátne a spoločenské organizácie a pod.).

VEDA produkuje priemerne 60 až 70 knižných titulov ročne, z ktorých mnohé patria k špičkovým dielam slovenskej vedeckej, odbornej a slovníkovej literatúry, napr.:

Keltské osídlenie Slovenska (2008), *Buk a bukové ekosystémy Slovenska* (2011),

Trianon – vznik hraníc Slovenska a problémy jeho bezpečnosti 1918 – 1920 (2012),

Tumor Hypoxia: Molecular Mechanism and Clinical Implications (2012),

Dejiny Slovenska v 11. – 13. storočí (2012),

20 rokov samostatnej Slovenskej republiky. Jedinečnosť a diskontinuita historického vývoja (2013),

Dejiny Slovenskej akadémie vied (2014),

Časté monogénne dedičné ochorenia na Slovensku (2014),

Prekladový anglicko-slovenský frazeologický slovník (2014),

Chronológia dejín Slovenska a Slovákov I. – II. (2014),

Zavlažovanie poľných plodín, zeleniny a ovocných sádov (2015),

Slovensko v 20. storočí. Slovenská republika 1939 – 1945 (2015),

Čierno-biele svety. Rómovia v majoritnej spoločnosti na Slovensku (2015),

Korupcia v dejinách na Slovensku (2015),

Slovník súčasného slovenského jazyka M – N (2015),

Stručný etymologický slovník slovenčiny (2015),

Pohľady na slovenskú politiku po roku 1989, I. – II. časť (2016),

Encyclopaedia Beliana zv. VI.

Viacero z kníh, ktoré vyšli vo VEDE, vydavateľstve SAV, dostalo významné ocenenie v podobe výročnej Ceny SAV za vedecko-výskumnú činnosť alebo za propagáciu významu vedy a presadzovanie jej rozvoja (v uplynulom období napr. *20 rokov samostatnej Slovenskej republiky. Jedinečnosť a diskontinuita historického vývoja; Dejiny Slovenskej akadémie vied; Flóra Slovenska VI/4*), Ceny či prémie Literárneho fondu za vedeckú a odbornú literatúru, v súťaži o Slovník roka atď.

V roku 2015 VEDA získala ocenenie v súťaži o Cenu Mateja Bela za vydanie slovníkových diel *Slovník slovenských prekladateľov umeleckej literatúry 20. storočia (A-K)* a *Prekladový anglicko-slovenský frazeologický slovník*.

Nadácia Slovak Gold udelila v roku 2008 vydavateľstvu Certifikát ochrannej značky kvality a Zlatú medailu Slovak Gold za vydanie Encyclopaedie Beliana.

B.

Najmä v posledných rokoch sa rozšírila aj pomerne široká kooperácia so zahraničnými partnermi, či už je to nemecké vydavateľstvo Peter Lang GmbH (tri edičné rady: *Schriftenreihe der Slowakischen Akademie der Wissenschaften/Series of Slovak Academy of Sciences* – s finančnou podporou P SAV; *Spectrum Slovakia* a *Uni Slovakia* v rámci dvojstrannej spolupráce VEDA – Peter Lang), alebo Európska akadémia vied a umení (vydávanie propagačno-popularizačných publikácií), prípadne čiastkové vydavateľské projekty s partnermi z Ruskej federácie, Poľska, Maďarska či Českej republiky (nakladateľstvo AV ČR Academia).

Chronologický prehľad ocenení:

Pamätná medaila Trnavskej univerzity - Právnickej fakulty udelená v r. **2008** riaditeľovi JUDr. Milanovi Brňákovi.

Výročná cena Literárneho fondu v r. **2010** za vedeckú a odbornú literatúru:
Ľuboš Blaha: *Späť k Marxovi*.

Uznanie Literárneho fondu za r. 2009 za publikáciu *Sedem životov prekladu. Textové a mimotextové determinanty literárneho prekladu*.

Ocenenie Najkrajšie knihy Slovenska za rok 2009:
Zora Rusínová: *Autoportrét v slovenskom výtvarnom umení 20. storočia*

Prémie Literárneho fondu v r. **2011** za vedeckú a odbornú literatúru
v kategórii spoločenské vedy:

- prof. PhDr. Juraj Dolník, DrSc. za knihu *Teória spisovného jazyka so zreteľom na slovenčinu*
 - PhDr. Valerián Bystrický, DrSc., Mgr. Miroslav Michela, PhD., PhDr. Michal Schvarc, PhD. za knihu *Rozbitie alebo rozpad?*
- v kategórii prírodné a technické vedy:
- prof. RNDr. Dušan Hovorka, DrSc. za knihu *Človek a Zem v interakcii*
 - doc. RNDr. Ján Feranec, DrSc. a kol. za knihu *Slovensko očami satelitov*.

V roku **2012** udelili Cenu LF v kategórii spoločenské vedy (M. Hronský: *Trianon. Vznik hraníc Slovenska a problémy jeho bezpečnosti 1918 – 1920*) a v kategórii prírodné

a technické vedy (M. Barba, J. Kulfan, E. Bublinec a kol.: *Buk a bukové ekosystémy Slovenska*). Ďalší traja autori publikujúci v roku 2011 vo VEDE získali prémie LF.

Riaditeľovi vydavateľstva JUDr. Milanovi Brňákovi bola udelená *Pamätná medaila SAV*.

V roku **2013** udelili Cenu LF publikácii *Kľúčové problémy moderných slovenských dejín* (V. Bystrický, D. Kováč, J. Pešek a kol.), prémie LF získali editori J. Krištofik a Š. Danko za dielo *Cicavce Slovenska* a I. Proks (in memoriam) za populárno-vedecké dielo „*Celok je jednoduchší ako jeho časti*“ (*Vybrané kapitoly z histórie exaktných prírodných vied*).

Cena Slovenskej akadémie vied za vedeckovýskumnú činnosť udelená v r. **2014**:

Londák, M., Michálek, S. a kol.: *Dvadsať rokov samostatnej Slovenskej republiky* (VEDA, 2013)

Cena Literárneho fondu v r. 2014 za vedeckú a odbornú literatúru:

Michálek, S., Londák, M. a kol.: *Gustáv Husák – moc politiky, politik moci* (VEDA, 2013)

Prémia Literárneho fondu v r. 2014 za vedeckú a odbornú literatúru:

Slavkovský, P.: *Slovenský roľník – pramene k štúdiu spôsobu života* (VEDA, 2013)

Cena E. E. Kischy za literatúru faktu v r. 2014

Michálek, S., Londák, M. a kol.: *Gustáv Husák – moc politiky, politik moci* (VEDA, 2013)

Šéfredaktorovi vydavateľstva Emilovi Borčinovi bola udelená *Cena SAV za propagáciu vedy*.

Ocenenia udelené v r. **2015**:

Cena Slovenskej akadémie vied za vedecko-výskumnú činnosť:

Kováč, D. a kol.: *Dejiny Slovenskej akadémie vied* (VEDA, 2014)

Hegedušová-Vantarová, K., Škodová, I. (ed.): *Rastlinné spoločenstvá Slovenska – 5. Travinno-bylinná vegetácia* (VEDA, 2014)

Zlatý kosák Agrokomplexu

Š. Rehák – V. Bárek – E. Jurík – M. Čistý – D. Igaz – Š. Adam a kol.: *Zavlažovanie poľných plodín, zeleniny a ovocných sádov*

Cena za vedeckú a odbornú literatúru za rok 2014

V kategórii biologické a lekárskej vedy za dielo:

E. Kádaši, J. Radvanszky a kolektív: *Časté monogénne dedičné ochorenia na Slovensku* (VEDA, vydavateľstvo SAV, 2014)

Prémia Literárneho fondu

V kategórii spoločenské vedy za dielo:

V. Bystrický: *Zahraničnopolitické súvislosti vzniku Slovenského štátu 14. marca 1939* (VEDA, vydavateľstvo SAV, 2014)

Š. Kassay: *Podnik a podnikanie, V. zv. – Učenie a rast* (VEDA, vydavateľstvo SAV, 2014)

M. Sokolová, P. Žigo: *Verbálne kategórie aspekt a tempus v slovenčine* (VEDA, vydavateľstvo SAV, 2014)

V kategórii slovníková a encyklopedická literatúra za dielo
V. Dangl, V. Bystrický a kolektív: *Chronológia dejín Slovenska a Slovákov od najstarších čias po súčasnosť (Dejiny v dátumoch, dátumy v dejinách)* (VEDA, vydavateľstvo SAV, 2014)

V kategórii prírodné a technické vedy za dielo
P. Baláž, M. Baláž, E. Turianicová: *Chémia materiálov* (VEDA, vydavateľstvo SAV, 2014)

Cena Literárneho fondu v r. **2016** za vedeckú a odbornú literatúru v kategórii spoločenské vedy za dielo: Šoltés, P., Vörös, P.: *Korupcia* (VEDA, 2015).

3. Vedecko-organizačné a popularizačné aktivity

Významnú zložku činnosti VEDY, v ktorej sa konkrétnou mierou prejavuje aktívna osobná iniciatíva pracovníkov vydavateľstva, tvoria publikácie popularizujúce vedu a výskum na Slovensku. Ide najmä o knihy z populárno-vedeckej edície *SVET VEDY*, do ktorej vydavateľstvo pripravilo už takmer štyri desiatky zväzkov. V tejto činnosti chce VEDA pokračovať aj naďalej aj napriek tomu, že podpora edície zo strany Edičnej rady SAV sa pre nedostatok finančných prostriedkov zmrazila.

Každoročným priestorom na propagáciu vedeckej a odbornej literatúry sa stáva medzinárodný knižný veľtrh BIBLIOTÉKA, na ktorej sa VEDA zúčastňuje pravidelne. Predstavuje na nej svoju najnovšiu i staršiu produkciu a o svojich novinkách pripravuje aj besedy s autormi.

Produkcia VEDY je prezentovaná aj prostredníctvom medzinárodných knižných veľtrhov vo Varšave, Prahe, Budapešti a Frankfurt nad Mohanom.

Nové knihy VEDY sa pravidelne uvádzajú aj na prezentáciách v Malom kongresovom centre VEDY, vydavateľstva SAV na Štefánikovej ul. 3.

4. SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY

VEDA zabezpečuje pre Slovenskú akadémiu vied, štátne inštitúcie a univerzity autorské, redakčné, technické, výrobné a odbytové činnosti v rámci vlastných kapacít a finančnej réžie a od roku 2015 e-shop.

SLABÉ STRÁNKY

Slabé finančné investície do výrobných prostriedkov a nehnuteľností v správe VEDY zo strany zriaďovateľa s výnimkou roka 2010.

PRÍLEŽITOSTI

Žiadúce je zabezpečiť spoluprácu VEDY so všetkými ústavmi Slovenskej akadémie vied. Z dôvodu obmedzených a nevyhovujúcich skladových priestorov VEDA požiadala o pridelenie nových skladových priestorov v plánovanej novej budove pre III.oddelenie SAV.

HROZBY

Budova na Štefánikovej ul. č.3 v Bratislave:

Objekt zo začiatku dvadsiateho storočia má dlhodobo nevyhovujúci technický stav. S výnimkou rekonštrukcie strechy, podkrovia a fasády (r.2005,2006), prízemnia (r.2007), okien a kotolne (r.2010) je na zvyšných podlažiach za hranicou životnosti zdravotníka, vykurovanie, elektroinštalácie.

Časový horizont predaja špecifickej vedeckej odbornej literatúry je dlhodobý a jej skladovanie je náročné na skladový priestor i na jeho technické vybavenie – klimatizácia, spotreba el. energie, zateplenie z dôvodu ochrany publikácií pred ich poškodením (zatečenie, navlhnutie, ...).

Dvanásťzväzkový projekt Encyclopaedia Beliana, t.č. vydaných zv. I. až VIII. je obzvlášť náročný na jeho uskladnenie z hľadiska vysokého nákladu, je preto žiadúce rozšírenie skladových priestorov a ich vybavenie sociálnym zariadením (chýbajúci prívod vody).

Potencionálny záujem odberateľov o titul Encyclopaedia Beliana výrazne klesá, bolo by optimálne skrátiť periodicitu vydávania ďalších zväzkov.

Limitujúcim faktorom pre hospodárenie VEDY je dodržiavanie pravidla 50% v zmysle §21, ods.2 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

5. Iné dôležité informácie

VEDA zabezpečovala v sledovanom období personálne doplnenie na všetkých úsekoch organizácie.

VEDA má s Trnavskou univerzitou v Trnave uzavretú dohodu o zriadení spoločného pracoviska – Typi Universitatis Tyrnaviensis, v rámci ktorého vydáva produkciu Trnavskej univerzity.

V minulom roku uzavrela VEDA aj zmluvu o spolupráci pri vydávaní spoločných publikácií s Filozofickou fakultou Prešovskej univerzity v Prešove.

III. Konceptia aktivít organizácie na ďalšie štyri roky (max. 5 strán)

1. Činnosť v budúcom období, vrátane možností a rizík, resp. ohrození.

VEDA má vypracovanú koncepciu rozvoja organizácie, ktorú prispôsobí schválenému zákonu o v.v.i. a právnej subjektivite v budúcom období.

Prinášať výsledky modernej vedy a výskumu nielen vedeckej obci ale pochopiteľnou formou aj všetkým záujemcom o nové informácie a poznatky v rámci slovenskej ale i zahraničnej vedy.

Vytvoriť moderné a dynamické vydavateľstvo profesionálne napĺňajúce požiadavky autorov pri vydávaní knižných titulov.

Na splnenie týchto kritérií sa budeme sústrediť najmä na tieto okruhy problémov:

Transformácia SAV a VEDY, vydavateľstva SAV z príspevkovej organizácie na VVI

- organizačné otázky
- personálne otázky
- ekonomické otázky

Po redakčnej, výrobnjej a odbytovej stránke vytvoriť efektívne fungujúci online systém podľa nasledovných krokov:

- sledovanie výrobného procesu v redakcii a vo výrobe
- následné napojenie na odbyt a e-shop

Koncepcia sa týka štyroch okruhov VEDY, vydavateľstva SAV:

Redakcia:

- personálne riešenie oddelenia, ktoré začína pociťovať generačný problém
- zabezpečenie finančných prostriedkov na posilnenie vydávania populárno-vedeckej edície Svet vedy, i ďalších popularizačných publikácií v zmysle programového vyhlásenia PSAV ako aj edičného plánu, hľadanie ďalších zdrojov cez grantové agentúry i súkromných sponzorov

ROZVOJOVÝ PROGRAM:

Knižnica európskej vedy

vydávanie významných diel európskej vedy i populárnej vedy – preklady (predovšetkým zo spoločensko-vedných disciplín), ktoré sa viažu na výskumné témy slovenských vedcov a predovšetkým na podporu vedomostnej spoločnosti. Pre túto edíciu hľadať možnosti finančnej podpory z európskych grantov a fondov.

V spolupráci s vedeckými pracovníkmi vyhľadávať tieto tituly a do prekladov zaangažovať vedeckých pracovníkov z príslušných odborov.

Mladá veda

knižný rad (brožovaný, nízkonákladová tlač) – vydávanie výnimočných dizertačných prác, predovšetkým doktorantov zo SAV, resp. dizertácií, ktoré by odborne garantovali ústavy SAV

Výroba:

- zabezpečenie finančných zdrojov na modernizáciu výrobných prostriedkov s cieľom ďalšieho skvalitnenia finálneho výrobku.
- zabezpečenie celej produkcie periodických a neperiodických publikácií pre Slovenskú akadémiu vied.

Odbyt:

- otvorenie novej predajne vedeckej literatúry v Banskej Bystrici a v Prešove
- vybudovanie nových skladových priestorov v novej budove III. oddelenia SAV

Správa budov:

- dokončenie rekonštrukcie budovy Štefánikova 3

2. *Prípadné zmeny, ktoré by mali byť zakotvené v novelizovanej zriaďovacej listine.*

V novelizovanej zriaďovacej listine navrhujeme:

- v dátume zriadenia (titulná strana) vypustiť text "1.9.2000" a doplniť text "1953"
- v Čl. II., ods. 2. vypustiť nehnuteľnosti v katastrálnom území Petržalka vedené na LV č. 2054 (predmetné nehnuteľnosti už nie sú v správe organizácie)
- v Čl. III., vypustiť text na konci poslednej vety "do novej organizácie VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied".

IV. Iné dôležité informácie (vrátane analýzy príjmov organizácie)

Suma celkových príjmov organizácie v analytickom členení v rokoch 2008 až 2016 a priemer za hodnotené obdobie

(v tis. €)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Priemer
Príjmy spolu	1426	1038	1557	1145	1005	1172	966	1010	1039	1151
z toho:										
ŠR	520	351	521	399	346	427	250	225	261	367
ESF	55	4	0	0	0	0	0	0	0	7
vlastné	851	683	1036	746	659	745	716	785	778	778
z toho :										
predaj výrobkov a služieb	730	601	922	730	645	738	707	776	757	734
prenájom	102	82	0	0	1	0	0	0	0	21
predaj hnuiteľného majetku	11	0	67	1	1	0	0	0	3	9
vratky DPH	0	0	47	14	7	6	1	6	9	10
dobropisy	8	0	0	1	5	0	7	1	4	3
iné	0	0	0	0	0	1	1	2	5	1

v Bratislave dňa 04.09.2017

JUDr. Milan Brňák
riaditeľ